

Anna M. Geli, rectora de la UdG

“La UdG ha de saber transmetre valors socials”

La doctora Anna Maria Geli, després de vuit anys, deixa el càrrec de rectora. Són dos mandats que han estat cabdals en la història de la UdG i que *Engega* analitza en profunditat amb ella mateixa, poc abans de les eleccions del proper novembre.

Quines diferències hi ha entre la universitat del 2005 i la del 2013?

Quan vaig assumir la tasca de govern la situació general era de bonança. Ara és de dificultat econòmica. Hi ha aspectes que no han variat, com és l'aposta decidida per la recerca i la seva vinculació amb la docència i l'esperit de servei al territori, la voluntat d'atendre les necessitats de la societat, per tal d'impulsar un futur millor per a tots. La Universitat de Girona vol aportar coneixement i valors al país i a les persones que l'habiten, moltes d'elles, avui, immerses en una crisi econòmica que els fa difícil viure amb normalitat.

Com ha de ser aquesta contribució a la millora de la situació general?

El que una universitat ofereix és coneixement i valors. El coneixement significa progrés social i econòmic, significa més cultura i més benestar. Els valors són aquells que formen part de la identitat de la UdG: la solidaritat, la cooperació, la col·laboració, en definitiva, el respecte per les persones... Actualment es prenen decisions polítiques que situen cada cop més ciutadans en risc d'exclusió social, quan es retallen les pensions o les beques. Trobo que són unes mesures particularment injustes i la Universitat ha de posicionar-se en contra, i fer-ho amb contundència. La Universitat vol que tothom que vulgui estudiar ho pugui fer, i que els recursos econòmics no siguin un factor de discriminació per a ningú. A més dels valors, és evident que el coneixement genera riquesa i la Universitat ha de buscar la sintonia amb el país i amb el territori. En la tecnologia, l'economia, el dret, l'educació, la medicina, les ciències socials, en tots aquests àmbits la Universitat aporta riquesa a la societat a partir de la formació que imprimeix als estudiants i, també, de la investigació que es du a terme als seus centres de recerca.

Heu notat canvis en la percepció que la societat té de la Universitat?

Des de la Universitat intentem trobar vies de col·laboració amb l'entorn. El més ambiciós que hem fet ha estat el Parc Científic i Tecnològic, un projecte que es va pensar fa vint anys, que es va posar en marxa el 2007, i que s'ha fet realitat en uns anys que la societat necessita, més que mai, eines de desenvolupament econòmic.

Però la societat, és prou conscient de les aportacions que es fan des de la Universitat?

En general no, potser perquè cal fer més accions concretes que relacionin la universitat amb el món socio-econòmic. Estem segurs, però, que la cosa millorarà. La recerca s'apropa a les empreses amb el programa de doctorats industrials que es posa en marxa aquest any i els plans d'estudi de grau fan que els estudiants de qualsevol titulació hagin de fer pràctiques en empreses o institucions del seu àmbit professional. Aquesta activitat externa quotidiana, que és important i que fins ara no existia, fa que la relació entre la universitat i el teixit productiu i institucional augmenti. Malgrat tot, encara hem d'aprendre de les universitats d'altres països europeus que en aquest aspecte es mostren extraordinàriament dinàmiques.

Creieu que és possible trobar un equilibri entre la immediatesa que exigeixen les circumstàncies actuals, i altres necessitats del territori a les quals, la Universitat, també ha de servir?

És imprescindible. Però, ara, els recursos econòmics no hi són i la situació ens estrena, i tot s'ha de fer de pressa i corrents. Sembla que hàgim de trobar la pedra filosofal que ens proporcioni un benefici immediat, però la Universitat no és això. Que en un moment determinat de la història hi hagi unes urgències socials, i que les haguem de prioritzar, és una conclusió evident perquè la Universitat no està al marge de la societat, però precisament en moments com aquest, ho torno a dir, cal que potenciem la generació de coneixement i els valors socials, que són fonamentals i claus.

Durant els darrers anys ha tingut lloc un fet excepcional que és l'aplicació del Pla de Bolonya. Podeu fer-ne una valoració, un cop s'ha assolit una certa estabilitat?

A l'Estat espanyol vam iniciar molt tard l'adaptació al Pla de Bolonya. No hi ha un primer decret fins l'any 2007, quan la majoria de països europeus havien començat l'any 1999. Anàvem amb retard i l'adaptació es va fer amb molta pressió. A més, començava la crisi econòmica i les universitats ens vam trobar entre l'espasa i la paret. Amb tot, la voluntat de sumar-nos-hi era absoluta perquè, a les universitats catalanes, sempre havíem tingut el model europeu com un referent fonamental. No vam explicar prou bé el significat del canvi que va provocar molt malestar. De totes maneres, el resultat ha estat bo i ho demostra que, des de la implantació dels graus, la UdG ha crescut d'estudiants cada any.

"El que una universitat ofereix és coneixement i valors. El coneixement significa progrés social i econòmic, significa més cultura i més benestar".

La metodologia de Bolonya, està realment implantada?

La contraposició famosa entre la classe magistral i la nova metodologia no existeix. El professorat evoluciona al mateix ritme que ho fa la societat. Aquesta evolució, el professor la fa per iniciativa personal, perquè la seva primera responsabilitat és saber transmetre el coneixement. Però les metodologies no es poden imposar, perquè si el professor universitari no les considera adequades no les aplicarà. Encara més, seria molt dolent que un professor apliqués una metodologia docent en la qual no creu. El que tampoc no es podria permetre seria l'immobilisme, és clar. L'actualització del professional en la docència l'hem de posar en el mateix nivell que l'actualització en la recerca. De la mateixa manera que no hi ha cap investigador que renunciï a metodologies que li proporcionin resultats millors, tampoc no n'hi ha que deixin d'aplicar les que els faciliten la transmissió del coneixement i la connexió amb l'alumnat.

El que sí que ha estat realment nou, en l'àmbit de la universitat, ha estat el concepte de competència. He d'admetre que el professor universitari s'ha sentit incòmode quan ha hagut de definir les competències que generava la seva assignatura, perquè es un concepte que ve del món professional, no es un concepte d'origen acadèmic. Les competències, que són d'àmplia aplicació a Europa des de fa temps, són importants de cara a la connexió de la Universitat amb els àmbits social i econòmic. Podríem arribar a dir que els continguts multipliquen el seu valor quan els sabem aplicar en una cosa concreta. Les competències ens permeten transformar els continguts en elements pràctics.

En aquests darrers anys també ha aparegut el concepte de qualitat...

Sí, en els darrers deu o dotze anys, el concepte de qualitat i el seu control periòdic s'ha estès als principals àmbits de la universitat. Tenim una Agència de Qualitat del Sistema Universitari Català (AQU), homologada per l'Agència Europea, que verifica tots els plans d'estudis oficials i fa el seguiment anual del seu desplegament. La docència passa per controls que exigeixen un coneixement exhaustiu de tots els factors, que intervenen, des dels processos de gestió de l'expedient dels alumnes, fins a la definició del programa d'activitats a l'aula, que s'ha de publicar abans que l'estudiant es matriculi. AQU també avalua el currículum del professorat. Per presentar-se a un concurs d'una plaça de professor a temps complet o una plaça permanent, AQU ha de fer una avaluació prèvia positiva del currículum acadèmic. També s'ha establert un seguiment de l'activitat acadèmica del professorat amb el reconeixement de trams de recerca o de docència com a indicadors de qualitat. Hem adoptat una manera de fer que té una llarga tradició al món anglosaxó.

Quins fets destacariu dels vuit anys de mandat?

N'hi ha hagut de dos tipus: els que han estat comuns a totes les universitats, com l'aplicació de l'Espai Europeu de Educació Superior o de nous sistemes de control de la qualitat, i els que són particulars de la UdG. D'aquests, n'hi ha dos d'exceptionalment importats, com són la posada en funcionament del Parc Científic i Tecnològic i la concessió del Campus d'Excel·lència e-MTA. El Parc és una realitat que tothom percep amb claredat. El Campus d'Excel·lència ha potenciat el model europeu d'interacció entre les universitats

i les empreses. Però és que, a més, ha servit a la Universitat de Girona per definir les seves fortalezes. L'obtenció del segell va venir precedida d'un intens procés en què es van analitzar quins eren els àmbits de coneixement en els quals la Universitat de Girona tenia més força. I ho vam fer en un bon moment, quan la universitat tenia gairebé vint anys i les evidències demostraven que hi havia unes àrees destacades. Els resultats es van obtenir a partir de l'anàlisi de la docència, la recerca i la transferència. Vam veure que més d'un vint-i-cinc per cent de la producció científica de la Universitat girava entorn de l'aigua, una singularitat que compartien un gran nombre de branques del coneixement, com la geografia, la ciència o la tecnologia. Una altra singularitat, aquesta evidentment per tradició, el turisme, va trobar en la Universitat de les Illes Balears –amb la qual compartim el Campus– el complement adequat.

Encara hi ha una tercera acció, que considero que la comunitat universitària no coneix prou bé. Ha estat el canvi en el circuit de presa de decisions de la nostra universitat. L'any 2010, el claustre va aprovar una modificació dels Estatuts que va permetre millorar la participació dels membres de la comunitat universitària en la presa de decisions. Fins aleshores, la capacitat de participació dels diferents col·lectius es vehiculava a través del Claustre i del Consell de Govern. Ara, tenim comissions formades per representants de tots els col·lectius universitaris, per tal que tots disposin de tota la informació sobre els temes cabdals de la universitat: docència, recerca i personal. Aquestes comissions poden informar i recollir opinió de tots els membres de la comunitat universitària i són un pas imprescindible en la via de presa de decisions. Aquestes comissions delegades del Consell de Govern, així com els Consells de Degans, de Directors de Departament i de Directors d'Institut permeten la connexió directe de tots els àmbits de la comunitat universitària amb les decisions de govern de la universitat i són un pas important en la millora de la participació i la transparència, es a dir, la millora de la governança interna de la UdG. Però, malauradament, crec que aquestes noves línies de participació encara no són prou conegudes per la comunitat universitària.

Acceptar un càrrec de gestió, afecta la carrera docent i investigadora del que l'accepta?

La gestió té molts nivells. El rectorat exigeix un nivell de dedicació que afecta molt la tasca docent i investigadora, perquè és una dedicació molt absorbent. No obstant això, els càrrecs acadèmics de la universitat sempre han de ser compatibles amb la recerca i la docència perquè es imprescindible un contacte continu del professor amb l'evolució del coneixement del seu àmbit específic. A la majoria de càrrecs acadèmics, els professors hi dediquen una part del seu temps sense que això impedeixi el seu progrés continu en els coneixements de la seva especialitat.

Quina relació heu mantingut amb els col·lectius de la universitat?

En general, a nivell personal la relació sempre ha estat bona, més si tenim en compte que la millora en la governança ha

"El Parc és una realitat que tothom percep amb claredat. I el Campus d'Excel·lència ha potenciat el model europeu d'interacció entre les universitats i les empreses. A més, ha servit a la Universitat de Girona per definir les seves fortalezes".

perseguit, precisament, l'increment de la relació entre les òrgans de govern i la comunitat. Les decisions de govern de la UdG que s'han pres en Consell de Govern no han tingut dificultat per ser aprovades, i sovint ho han fet per majories folgades.

No obstant això, a nivell general, totes les universitats hem viscut mobilitzacions dels estudiants en el moment de implantar els títols de grau i màster i més darrerament en l'augment de les taxes, i també hi ha hagut manifestacions de Personal d'Administració i Serveis i d'alguns professors per les retallades del finançament públic i dels drets socials dels treballadors. Vivim una situació difícil per a la universitat i per al país, es una crisi que afecta a les persones i a les institucions. Però no podem oblidar que la universitat pública es un far de coneixement i de progrés que treballa per a la societat. Tant en els moments actuals, com en altres èpoques de la seva història centenària, la universitat impulsa la millora del benestar social a través del coneixement i dels valors socials. Aquesta és una funció cabdal en el moment present.